ECLI:LV:ZRT:2018:0803.C07065617.3.S

Lietas Nr.C07065617
Lietas arhīva Nr.C-0074-18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2018.gada 3.augustā

Zemgales rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese S.Vikentjeva
ar tiesas sēdes sekretāri I.Kanopu,
piedaloties prasītājas SIA /Nosaukums A/ pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei I.Smilškalnei un atbildētājam /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja vienkāršotās procedūras lietu SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 23.novembrī SIA /Nosaukums A/ (turpmāk prasītāja) cēlusi Aizkraukles rajona tiesā (pēc tiesu reformas, sākot no 2018.gada 1.marta – Zemgales rajona tiesa) maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk atbildētājs) par naudas piedziņu (saskaņā 2017.gada 14.decembra grozījumiem Civilprocesa likuma 30.^{3}nodaļā, kuri stājās spēkā 2018.gada 15.janvārī – vienkāršotās procedūras lieta).

[2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 25.februārī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts cirsmu pirkuma līgums (turpmāk līgums).

Saskaņā ar līgumu (1.2.punkts) atbildētājs pārdeva prasītājai saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, mežā augošo koku ciršanas tiesības izcērtamā platībā 7,5 ha atbilstoši Valsts meža dienesta Sēlijas virsmežniecības Jaunjelgavas nodaļas 2017.gada 20.martā izdotam apliecinājumam Nr.1081669 koku ciršanai (turpmāk ciršanas apliecinājums): nogabals Nr.2 ar cirtes izpildes veidu kailcirte pēc caurmēra 0,49 ha platībā; nogabals Nr.3 ar cirtes izpildes veidu kailcirte 1,99 ha platībā; nogabals Nr.1 ar cirtes izpildes veidu kopšanas cirte 4,05 ha platībā; nogabals Nr.5 ar cirtes izpildes veidu kopšanas cirte 0,68 ha platībā; nogabals Nr.8 ar cirtes izpildes veidu izlases cirte 0,26 ha platībā.

Pusēm vienojoties, pirkuma maksa tika noteikta 13050 EUR apmērā (2.1.punkts). Abas puses atzina pirkuma maksu par pareizu un savstarpēji izdevīgu (2.5.punkts). Līguma parakstīšanas brīdī prasītāja ieguva meža ciršanas tiesības un bija tiesīga uzsākt meža ciršanu pēc pirkuma maksas samaksas (2.4.punkts), kurai noteikts termiņš - līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Lai saņemtu Valsts meža dienesta ciršanas apliecinājumu, bija nepieciešams saimniecības /Nosaukums B/ mežā veikt stigošanu, t.i., atzīmēt cirsmu robežas dabā un sagatavot cirsmu skices iesniegšanai Valsts meža dienestā. Prasītāja, saskaņojusi ar atbildētāju, pieaicināja speciālistu, kuram ir attiecīgas zināšanas un mērinstrumenti šo darbu veikšanai. Atbildētājs ar savu parakstu apstiprināja speciālista sagatavotās cirsmu skices un kopā ar pieteikumu koku ciršanai tās tika iesniegtas mežniecībā.

Norādīts, ka pirms pirkuma maksas samaksai noteiktā termiņa iestāšanās, 2017.gada 10.maijā, atbildētājs paziņoja prasītājai, ka Valsts meža dienests ir anulējis ciršanas apliecinājumu, tādēļ prasītājai nav likumīga pamata veikt koku ciršanu saimniecības /Nosaukums B/ mežā saskaņā ar noslēgto līgumu. Telefonsarunā atbildētājs paskaidroja, ka esot vienojies ar mežzini, ka meža ciršana nenotiks putnu ligzdošanas laikā. Respektējot atbildētāja vēlmi uzsākt meža ciršanu ne agrāk par 2017.gada 20.augustu, pirms tam samaksājot pirkuma maksu, prasītāja neuzsāka meža ciršanas darbus.

2017.gada 25.jūlijā telefonsarunā atbildētājs paziņoja, ka līgums esot beidzies 2017.gada 30.jūnijā. Iebilstot šādam atbildētāja apgalvojumam, prasītāja 2017.gada 8.augustā nosūtīja atbildētājam aicinājumu labprātīgi izpildīt līguma saistības - līdz 2017.gada 16.augustam paziņot prasītājai, vai 2017.gada 20.augustā var uzsākt meža ciršanu, ja pirms tam ir samaksāta pielīgtā pirkuma maksa, kā arī minētajā termiņā iesniegt prasītājai derīgu apliecinājumu koku ciršanai atbilstoši līgumam.

Prasītāja atsaucas uz Civillikuma 1587.pantu, norādot, ka, neskatoties uz aicinājumu labprātīgi izpildīt līguma saistības, atbildētājs nepilda līguma saistības. Sakarā ar ciršanas apliecinājuma atcelšanu prasītājai nav iespējams gūt labumu no noslēgtā līguma, jo pēc meža īpašnieka (atbildētājs) iesnieguma Valsts meža dienests pieņēma lēmumu par ciršanas apliecinājuma atcelšanu.

Prasītāja atsaucas uz Civillikuma 1590.pantu, norādot, ka savu tiesību un likumisko interešu aizsardzībai prasītāja gatavojās celt tiesā prasību par tiesīgi noslēgta līguma izpildīšanu, ar mērķi uzlikt atbildētājām pienākumu izpildīt līgumsaistības.

Tā kā atbildētājs deva prasītājai apsolījumu veikt visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu prasītājas tiesības cirst kokus saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, mežā atbilstoši ciršanas apliecinājumam (1.4.punkts), uz atbildētāju gulstas atbildības risks, ja viņš nespēj vai nevēlas saistības izpildīt.

Norādīts, ka atbildētājs labprātīgi nenodod prasītājai derīgu apliecinājumu koku ciršanai atbilstoši līgumam. Apliecinājums koku ciršanai ir Valsts meža dienesta izsniegts dokuments, kas apliecina konkrētas plānotās darbības likumību un ir uzskatāms par šīs darbības atļauju (Meža likuma 1.panta 2.punkts, 12.pants). Atbilstoši Meža likuma 12.panta pirmajai daļai koku ciršanas uzsākšanai nepieciešams apliecinājums. Prasītāja nedrīkst uzsākt koku ciršanu bez derīga apliecinājuma koku ciršanai, taču prasītāja nav nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, īpašniece, tādēļ nav apveltīta ar tiesībām pieprasīt un saņemt ciršanas apliecinājumus, šādas tiesības ir atbildētājam.

Ievērojot Civillikuma 1591.panta prasības, prasītāja iesniedza saistības priekšmetu, proti, atbildētājam saskaņā ar līgumu izmaksājamo summu 12071,25 EUR apmērā, glabājumā pēc saistības izpildīšanas vietas attiecīgajā apgabaltiesā praktizējošai zvērinātai notārei Sandrai Loginai. Prasītāja bija spiesta veikt šādus saprātīgus pasākumus savu saistību izpildei ar mērķi izvairīties no iespējamiem zaudējumiem, jo atbildētājs rīkojās negodprātīgi, pēc līguma noslēgšanas panākot ciršanas apliecinājuma atcelšanu, tādēļ prasītājai bija pamatotas šaubas, ka arī pēc pirkuma maksas saņemšanas atbildētājs neveiks darbības līgumsaistību izpildei, t.i., nenodos prasītājai derīgu apliecinājumu koku ciršanai.

Norādīts, ka 2017.gada 25.septembrī zvērināta notāre Sandra Logina izdeva kvitējumu Nr.3 par saistības priekšmeta (naudas) pieņemšanu glabājumā un uzaicināja atbildētāju viena mēneša laikā no uzaicinājuma saņemšanas dienas iesniegt zvērinātai notārei iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu.

2017.gada 24.oktobrī no zvērinātas notāres Sandras Loginas saņemta atbildētāja atbildes kopija. Atbildētājs norādījis, ka cirsmu pirkuma līgums ar 2017.gada 1.jūliju tika lauzts, cirsmas pārdotas citam pircējam un atbildētājam to vairs nav, tādēļ viņš nevar tās nodot prasītājai.

Šādam apgalvojumam, ka cirsmu pirkuma līgums ar 2017.gada 1.jūliju tika lauzts, prasītāja nevar piekrist, jo atbilstoši Civillikuma 1587.pantam tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Vienpusēja atkāpšanās no līguma nav pielīgta un nav pamatota ar līguma raksturu. raksturu. Taču atbildētājs cirsmas ir pārdevis citam pircējam, tādēļ celt tiesā prasību par tiesīgi noslēgta līguma izpildīšanu ar mērķi uzlikt atbildētājām pienākumu izpildīt līgumsaistības nav nozīmes, jo šāds spriedums nebūtu izpildāms.

Prasītāja atsaucas uz Civillikuma 2030.pantu, 2031.pantu, kā arī Civillikuma 1770., 1775., 1779.pantu, norādot, ka mūsdienu tiesību, teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība un 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*K.Torgāns. Saistību tiesības 1.daļa. Rīga, 2006., lpp.209.*).

Prasītājas ieskatā, ir konstatējami visi nepieciešamie priekšnoteikumi prasības apmierināšanai. Atbildētāja prettiesiskas rīcības rezultātā, pēc līguma noslēgšanas, jau pirms 2017.gada 10.maija pieprasot Valsts meža dienestam ciršanas apliecinājuma atcelšanu, labprātīgi nenodod prasītājai jaunu derīgu apliecinājumu koku ciršanai atbilstoši līgumam un to pašu lietu pārdodot citam pircējam, bet paziņojot par to tikai 2017.gada 20.oktobrī, prasītājai nodarīti zaudējumi vismaz 1035,45 EUR apmērā, tai skaitā: 959,80 EUR par IK MEŽMELDERIS A veiktiem darbiem saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā augošā meža stigošanai un dastošanai; 75,65 EUR par zvērinātas notāres Sandras Loginas pakalpojumiem - saistības priekšmeta glabāšanu un atbildētāja uzaicināšanu saistības priekšmeta saņemšanai. Šie izdevumi prasītājai radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētāja neatļautu rīcību. Zaudējumu aprēķinā nav iekļauti izdevumi par prasītājas darbinieku veikto darbu cirsmu pirkuma darījuma sagatavošanai, pirkuma līguma noslēgšanai, meža stigošanai un dastošanai pieaicinātā speciālista atbalstam - meža nogabalu robežu ierādīšanai dabā, ceļa izdevumi u.c.

Norādīts, ka mediācija strīda risināšanai pirms vēršanās tiesā nav izmantota un, ņemot vērā atbildētāja negodīgo rīcību, prasītāja nepiekrīt mediācijas izmantošanai.

Lūdz piedzīt no /pers. A/ par labu prasītājai zaudējumus 1035,45 EUR apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus: valsts nodevu 155,32 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai, kādi tie būs uz sprieduma taisīšanas brīdi.

Lūdz noteikt prasītājas tiesības saņemt procentus 6% gadā no piedzenamās summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Naudas samaksa veicama prasītājas kontā Nr./konta Nr./, kas atvērts AS „SEB banka".

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1588., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1779.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 24.panta pirmo daļu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 1.punktu, 41.panta pirmo daļu, 44.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, otro un ceturto daļu, 82.panta pirmo daļu, 83.pantu, 85.panta trešo daļu, 86.pantu, 127.panta pirmo daļu, 195.pantu.

[3] 2018.gada 3.janvārī tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasība netiek atzīta (*lietas 37.-41.lapa*). Atbildētājs norādījis, ka 2017.gada 25.februārī starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts cirsmu pirkuma līgums (turpmāk līgums), ar kuru /pers. A/ pārdeva un prasītāja nopirka viņa īpašumā augošus kokus. Līgumā netika norādīts, ka uz minētā līguma noslēgšanas brīdi Valsts meža dienests /pers. A/ būtu izsniedzis konkrētus ciršanas apliecinājumus, kā tas ir norādīts prasības pieteikumā.

Norādīts, ka līguma 2.1.punktā bija noteikta pirkuma maksa un līguma 2.3.punktā noteikts, ka prasītāja noteikto pirkuma maksu samaksās /pers. A/ ne vēlāk kā līdz 2017.gada 30.jūnijam, naudas līdzekļus iemaksājot noteiktā norēķinu kontā. Līdz minētajam datumam prasītāja savu saistību neizpildīja un arī nenorādīja, kāpēc līdz līgumā noteiktajam termiņam to neveiks.

Norādīts, ka Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, taču prasītāja savu pienākumu neizpildīja un arī nenorādīja, kas ir par iemeslu pirkuma maksas nemaksāšanai. Līgumā /pers. A/ nebija noteikts pienākums pirms līguma noslēgšanas saņemt Valsts meža dienestā ciršanas apliecinājumus, bet gan līguma 1.4.punktā bija noteikts, ka /pers. A/ veic visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu prasītājas tiesības veikt cirsmu izstrādi līgumā noteiktajā termiņā, un termiņš cirsmu izstrādei tika noteikts līguma 2.4.punktā, proti, līdz 2018.gada 31.decembrim.

Tāpat ne līgumā, ne arī kādā citā dokumentā netika noteikts, ka prasītājai ir jāveic stigošanas darbi un jāsagatavo cirsmu skices iesniegšanai VMD. Šādus dokumentu VMD nav nepieciešams iesniegt, jo ciršanas apliecinājumu iespējams saņemt saskaņā ar 2008.gada apstiprināto meža apsaimniekošanas plānu, kā tas ir norādīts līguma 1.2.punktā.

Norādīts, ka /pers. A/ prasītājai nepieprasīja veikt nekādas darbības ciršanas apliecinājuma saņemšanai, un izcērtamo robežu noteikšana ir nepieciešama tad, kad tiek uzsākti mežizstrādes darbi, taču pirms jebkādu darbu uzsākšanas prasītājai saskaņā ar līguma nosacījumiem bija jāveic pirkuma maksas samaksa, neatkarīgi ne no kādiem citiem apstākļiem un tikai pēc tam līdz 2018.gada 31.decembrim /pers. A/ rastos pienākums pret prasītāju - nodrošināt tiesības tiesīgi veikt mežistrādes darbus. Tā kā prasītāja neveica pirkuma maksas samaksu, /pers. A/ uzskatīja, ka prasītāja ir atkāpusies no līguma un vairs nevēlās veikt mežizstrādes darbus. Līgums ietvēra nosacījumu prasītājai samaksāt pirkuma maksu un tikai tad /pers. A/ rastos pretpienākums nodrošināt prasītājai tiesības veikt mežizstrādi, saņemot Valsts meža dienestā ciršanas apliecinājumu.

Norādīts, ka par citiem pasākumiem, ko veikusi prasītāja saistībā ar noslēgto līgumu /pers. A/ nav informēts. Turklāt noslēgtā līguma nosacījumi arī neparedzēja prasītājai veikt jebkāda veida darbus Ērika Ruberņa īpašumā. Turklāt prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, ka /pers. A/ prasītājai būtu uzdevis veikt jebkādus darbus viņa piederošajā īpašumā, ka tie būtu obligāti veicami, un ka tos apmaksātu prasītāja virs pirkuma maksas. Šādas vienošanās starp pusēm nebija un vēl jo vairāk /pers. A/ arī neizdeva pilnvarojumu prasītājai, ka tā varētu viņa īpašumā ļaut trešajām personām veikt jebkādus darbus bez /pers. A/ piekrišanas un apmaksāt. Ja prasītāja ir cietusi zaudējumus noslēgtā līguma sakarā, tad prasītājai arī jāpierāda /pers. A/ vainojamība šādu zaudējumu nodarīšanā, jo prasītājas pastāvīgas darbības un izlietoti naudas līdzekļi svešā īpašumā nav atlīdzināmi no īpašnieka puses, ja starp pusēm nav pastāvējusi konkrēta noruna.

Norādīts, ka arī izdevumi zvērinātam notāram nav atlīdzināmi, jo līgums skaidri noteica kārtību, veidu un vietu, kad ir izpildāma prasītājas saistība un samaksājama pirkuma maksa. Nevar piekrist prasītāja prasībā izteiktajam viedoklim par to, ka konkrētajā gadījumā /pers. A/ rīcībā ir saskatāma prettiesiska darbība, jo līgums neparedzēja ciršanas apliecinājuma saņemšanu pirms pirkuma maksas samaksas un apstākļi, kas bija par pamatu sākotnējā ciršanas apliecinājuma apturēšanai nebija par iemeslu tam, ka prasītāja var nemaksāt pirkuma maksu, tādēļ /pers. A/ darbībās nav nekā prettiesiska, tādēļ prasība par zaudējumu atlīdzību ir noraidāma.

[4] 2018.gada 29.janvārī tiesā saņemta prasītājas atsauksme uz atbildētāja paskaidrojumiem (*lietas 45.lapa*). Atsauksmē norādīts, ka nav nozīmes /pers. A/ paskaidrojumam, ka līgumā nav norādīts, ka uz cirsmu pirkuma līguma noslēgšanas brīdi Valsts meža dienests /pers. A/ būtu izsniedzis konkrētus ciršanas apliecinājumus.

No lietas materiāliem ir skaidri redzams, ka līgums noslēgts 2017.gada 25.februārī un ciršanas apliecinājums izsniegts 2017.gada 20.martā, t.i., pēc tam, kad prasītāja, pamatojoties uz cirsmu pirkuma līgumu, sagatavoja visu nepieciešamo šāda apliecinājuma saņemšanai - saimniecības /Nosaukums B/ mežā veica stigošanu, atzīmējot cirsmu robežas dabā, un sagatavoja cirsmu skices iesniegšanai Valsts meža dienestā.

Prasītāja, saskaņojusi ar atbildētāju, pieaicināja speciālistu, kuram ir attiecīgas zināšanas un mērinstrumenti šo darbu veikšanai. Atbildētājs ar savu parakstu apstiprināja speciālista sagatavotās cirsmu skices un kopā ar pieteikumu koku ciršanai tās tika iesniegtas mežniecībā, saņemts ciršanas apliecinājums.

Norādīts, ka tiktāl /pers. A/ izpildīja pielīgtās saistības, parakstot dokumentus un neliekot šķēršļus. Taču pirms pirkuma masas samaksai noteiktā termiņa iestāšanās, 2017.gada 10.maijā, atbildētājs paziņoja prasītājai, ka Valsts meža dienests ir anulējis ciršanas apliecinājumu, tādēļ prasītājai nav likumīga pamata veikt koku ciršanu saimniecības ,,Dambji' mežā saskaņa ar noslēgto līgumu.

Norādīts, ka telefonsarunā atbildētājs paskaidroja, ka esot vienojies ar mežzini, ka meža ciršana nenotiks putnu ligzdošanas laikā. Līdz 2017.gada 20.augustam viņš saņemšot jaunu ciršanas apliecinājumu. Prasītāja respektēja atbildētāja vēlmi, lai pircējs uzsāk meža ciršanu ne agrāk par 2017.gada 20.augustu, pirms tam samaksājot pirkuma maksu. Atbildētājs paskaidrojumos tiesai par šādiem faktiem noklusē, nepatiesi norādot, ka prasītāja nenorādīja, kāpēc līgumā noteiktā termiņā, t.i., līdz 2017.gada 30.jūnijam, savu samaksas saistību neveiks.

Norādīts, ka patiesībā /pers. A/ 2017.gada 10.maijā pieprasīja Valsts meža dienestam anulēt ciršanas apliecinājumu, lai nepieļautu līguma izpildi, proti, prasītājam nebūtu iespējams uzsākt meža ciršanas darbus. /pers. A/ vēlējās izspiest vairāk naudas, nekā līdzēji rakstveidā vienojušies. Atsauksmei pievienota telefonsaruna, kas notikusi 2017.gada 25.jūlijā, audio ieraksts, kas apliecina /pers. A/ patieso vēlmi atkāpties no līguma, lai gan to neatļauj ne likums, ne noslēgtais līgums. Telefonsarunā /pers. A/ skaidri norādīja, ka viņu neapmierina tāda līguma summa. Tāpat no sarunas secināms, ka starp pusēm bija vienošanās uzsākt meža ciršanas darbus pēc 2017.gada 20.augusta. Taču, kā izrādījās vēlāk, /pers. A/ šādu vienošanos piedāvāja negodprātīgi, ar viltu, lai iegūtu laiku, kas nepieciešams ciršanas apliecinājuma anulēšanai un mežā augošo koku pārdošanai citam pircējam.

Norādīts, ka atbildētājs nepatiesi apgalvo, ka nebija nepieciešami meža stigošanas darbi, nedz arī cirsmu skices iesniegšanai Valsts meža dienestā. Atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.935 ,,Noteikumi par koku ciršanu mežā" iesniegumam apliecinājuma saņemšanai kailcirtei pievieno cirsmas skici (77.1.punkts), bet kailcirtei pēc caurmēra - arī valdošās koku sugas pirmā stāva koku caurmēra uzmērīšanas rezultātus (77.2.punkts).

Nav taisnība, ka izcērtamo robežu noteikšana ir nepieciešama tikai tad, kad tiek uzsākti mežistrādes darbi. Bez robežu noteikšanas un iezīmēšanas dabā nav iespējams sagatavot cirsmu skices un saņemt ciršanas apliecinājumu. Cirsmu skices ar savu parakstu apstiprina mežzinis, kurš veic plānoto cirsmu apsekošanu, lai pārliecinātos, ka cirsmu robežas apvidū ir zināmas un zemes vienību robežzīmes un robežstigas apvidū ir ierīkotas un uzturētas atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Tāpat nav taisnība, ka pirms jebkādu darbu uzsākšanas pircējam bija jāsamaksā pirkuma maksa. Līguma 2.4.punktā noteikts, ka pircējs iegūst meža ciršanas tiesības cirsmās līguma parakstīšanas brīdī, bet ir tiesīgs uzsākt meža ciršanu tikai pēc pirkuma masas samaksas. Prasītāja sagatavoja visus nepieciešamos dokumentus un iesniedza atbildētājam parakstīšanai. Tajā brīdī /pers. A/ nekādas pretenzijas, ka vēlējies visu izdarīt pats personīgi, necēla, bet parakstīja un iesniedza dokumentus mežniecībā. Vēlāk ,,kopīgiem spēkiem" iegūto ciršanas apliecinājumu /pers. A/ pieprasīja anulēt, bet jaunu - prasītājam nenodeva, tādejādi pārkāpjot Civillikuma 1587.pantu, kas noteic - tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Norādīts, ka /pers. A/ nebija nekāda pamata uzskatīt, ka pircējs ir atkāpies no līguma un vairs nevēlas veikt mežistrādes darbus. Prasītāja vairākkārt sazinājās ar /pers. A/, lai noskaidrotu, kad varēs uzsākt meža ciršanu. To apliecina prasības pieteikumam pievienotā vēstule ar aicinājumu atbildētājam labprātīgi izpildīt līguma saistības, kā arī šai atsauksmei pielikumā pievienotā telefonsaruna (audio ieraksts ar atšifrējumu), kurā puses atsaucas arī uz iepriekšējo telefonsarunu. Ierakstā dzirdams, kā atbildētājs apgalvo, ka līgums ir beidzies, viņu neapmierina līguma summa.

Atbildētāja paskaidrojumos norādītie apstākļi, kas turklāt norādīti nepatiesi, neatbrīvo no pienākuma atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu nelikumīgu darbību ir nodarījis prasītājai. Atbildētājs nav pierādījis savu iebildumu pamatotību.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu un 104.pantu, prasītāja lūdz tiesu atbildētāja /pers. A/ iebildumus atzīt par nepamatotiem un apmierināt prasību pilnā apmērā.

[5] Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādīto apstākļu un motīvu pamata, lūdza to apmierināt. Papildus paskaidroja, ka prasītājai pēc 2017.gada 20.marta ciršanas apliecinājuma neizdevās realizēt savas tiesības, jo pats atbildētājs iesniedzis tiesai 2017.gada 7.maija iesnieguma kopiju, ko adresējis Sēlijas virsmežniecībai, lūdzot anulēt koku ciršanas apliecinājumu, kas izdots 2017.gada 20.martā. Svarīgi atzīmēt, ka iesniegums iesniegts 7.maijā, jo /pers. A/ apgalvo, ka pirkuma līgums starp pusēm beidzies 30.jūnijā tādēļ, ka prasītāja neesot samaksājusi pirkuma maksu par ciršanas tiesībām. Ar šo iesniegumu pierādīts fakts, ka atbildētājs rīkojies negodprātīgi, jo pirms termiņa iestāšanās, vairāk kā pusotru mēnesi, 7.maijā, lūdzis anulēt šo ciršanas apliecinājumu, nenorādot apstākli, kāpēc šāds lūgums pieteikts. Prasītājai tika pateikts, ka putnu ligzdošanas laikā nevajadzētu cirst. Šī iemesla dēļ apliecinājumu anulēt nebija vajadzīgs, citi iemesli netika minēti. Nepamatoti ir iebildumi, ka netika veikta pirkuma samaksa, jo termiņš nebija iestājies. Atbildētāja lūgumu necirst mežu ligzdošanas laikā prasītāja akceptēja. Prasītājai nav skaidrs, kādēļ atbildētājs lūdza anulēt ciršanas apliecinājumu 7.maijā. Atbildētājs rīkojies negodprātīgi, lai liegtu iespēju prasītājai cirst mežu. Otrs dokuments, kas iesniegts no atbildētāja, ir rēķins, ko izrakstījusi SIA /Nosaukums F/. Rēķinā redzams pie speciālās atzīmes jauns ciršanas apliecinājums, izdots 18.jūlijā, tātad /pers. A/ lūdzis anulēt iepriekš izsniegto apliecinājumu, kas būtu devis prasītājai tiesības cirst mežu, un saņēmis jaunu ciršanas apliecinājumu, bet šo nenodod prasītājai, bet nododot citai personai – SIA /Nosaukums F/. Rēķinā norādīts daudzums - 7,84 ha. Prasītājas rīcībā bija apliecinājums kur platība bija 7,47 ha, tātad mazāka platība. Secināms, ka tas ir pilnīgi cits ciršanas apliecinājums, cita platība. No rēķina nav redzams par kādiem nogabaliem, kādas cirtes. Iespējams, ka visas ir kailcirtes, kas palielina līguma summu. Atbildētāja iesniegtie dokumenti pierāda, ka cirsmas tiesības tika pārdotas citai personai, līdz ar to celt prasību par līguma izpildi nebija iespējams, ir iespēja lūgt atlīdzināt zaudējumus. Stigošanas skices bija nepieciešamas ciršanas apliecinājuma saņemšanai 2017.gada martā, lai izpildītu, realizētu iegūtās tiesības koku ciršanai saimniecībā /Nosaukums B/. Tās sagatavoja IK /Nosaukums G/, lai saņemtu ciršanas apliecinājumu, jo atbilstoši MK noteikumiem iesniegumam pievieno cirsmas skices un valdošo koku sugu uzmērīšanas rezultātus. Ja šāda skice nebūtu sagatavota, tad ciršanas apliecinājumu nebūtu iespējams saņemt. Pēc tam, kad skices sagatavotas, atbildētājs tās parakstījis 9.martā, apliecinot, ka IK /Nosaukums G/ paveiktie darbi ir bijuši, pieņemti no īpašnieka puses, viņam nav nekādu iebildumu. Ja /pers. A/ būtu iebildumi par darbiem , tad uz šīm skicēm paraksta nebūtu. 2017.gada 9.martā /pers. A/ necēla iebildumus par pirkuma līguma izpildi, piekrita, parakstīja un iesniedza Valsts meža dienestam. Skices parakstītas IK /Nosaukums G/ vārdā, šī persona nav /pers. A/ pieaicināts speciālists. Skices, mērījumi iesniegti Valsts meža dienestā, tur tie tika pārbaudīti un atzīti par labu ciršanai. Koku ciršanas apliecinājums tika izsniegts, lai prasītāja varētu realizēt koku ciršanas tiesības, bet /pers. A/ lika šķēršļus, tādējādi radot prasītājai zaudējumus. Prasītāja pilnvarotā pārstāve lūdza atzīt atbildētāja sniegtos iebildumus par nepamatotiem un prasību apmierināt pilnībā.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzina. Sniedza analogus paskaidrojumus rakstveida paskaidrojumā norādītajam. Papildus paskaidroja, ka 2017.gada 25.februārī pie atbildētāja ieradās SIA "Zemeļlatvijas mežsaimnieks" pārstāvis Grietiņš ar iepriekš sagatavotu līgumu. Atbildētājs tajā brīdī

bijis slims. Jautājis, ko viņš paraksta, uz ko viņam atbildēts, ka tas ir nodomu protokols. Vēlāk izrādījies, ka tas ir līgums ar noteiktām saistībām. Attiecībā uz to, ka atbildētājs pārkāpis Civillikumu un atsaucis ciršanas apliecinājumu paskaidroja, ka koku ciršanu putnu ligzdošanas laikā nedrīkst veikt. Paskaidroja, ka līdz 30.jūnijam gaidījis no prasītājas samaksu saskaņā ar pirkuma līgumu, bet nav sagaidījis. Ja prasītāja būtu veikusi samaksu, būtu bijis spiests ciršanas apliecinājumus izsniegt prasītājai, bet samaksa netika veikta. Ja nebūtu anulējis ciršanas apliecinājumu, tad jebkurā laikā varētu ierasties prasītājas pārstāvji un, neskatoties uz atbildētāja iebildumiem par putnu ligzdošanu, uzsāktu meža izstrādes darbus. Iemesls ciršanas apliecinājuma atsaukšanai - atbildētājam radās šaubas par patiesumu. Prasītājai bija iespēja nocirst līdz aprīlim, maijam. Paskaidroja, ka atbildētājs vēlāk pārbaudīja, kāds ir krājas lielums paredzētajās platībās, kuras ir kopšanas cirtes un kailcirtes, un secināja, ka krājas daudzums un cena par attiecīgo kubatūru par augstvērtīgiem kokiem ir vienāda ar malkas cenu. SIA "Ziemeļlatvijas mežsaimnieks" vēlējās apkrāpt sabiedrību, valsti un personīgi atbildētāju. Jo lielāka ir darījuma summa, jo īpašniekam ir jāmaksā lielāka summa nodokļos. Darījuma summas starpība konkrētajā gadījumā ir tūkstoši eiro, līdz ar to valsts tiek apkrāpta ar nodokļiem. Atbildētājs pārdevis mežu par trīs reizes lielāku cenu. Prasītāja nocirstu mežu par šiem pašiem 12 tūkstošiem un valstij samaksātu mazāk. Līdz ar to atbildētājs saņēma vairāk naudas, bet arī valstij vairāk tik samaksāts nodokļos. Prasītājas zaudējumu cēlonis ir tieši no prasītājas negodprātīgās rīcības.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[7] Civilprocesa likuma pārejas noteikumu 138.punkts noteic, ka lietas, kas ierosinātas par maza apmēra prasībām, un lietas, par kurām strīds izskatīts Rūpnieciskā īpašuma Apelācijas padomē līdz grozījumu šā likuma 250.^{25}, 250.^{26} un 250.^{27}pantā par saīsinātā sprieduma un sprieduma sastādīšanas lūguma spēkā stāšanās dienai, izskata šā likuma 250.^{25}, 250.^{26} un 250.^{27}pantā noteiktajā kārtībā, kāda bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam.

Tā kā vienkāršotās procedūras lieta ierosināta ar tiesneša 2017.gada 28.novembra lēmumu, tiesa atzīst, ka, izskatot lietu, piemērojami Civilprocesa likuma 250.^{25} un 250.^{27}panta noteikumi, kas bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam.

[8] Izvērtējot celtās prasības pamatotību, tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, kas noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civilprocesa likuma 190.panta otrā daļa paredz, ka tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Tiesa pievienojas juridiskajā literatūrā paustajām atziņām, ka pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips, ka jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz. Tādejādi pierādīšanas pienākums vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis prasību (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda, viņš prasību var neatzīt bez jebkādiem pierādījumiem. Prasītājs nevar balstīties uz apsvērumu – savu prasību pierādīt nevaru, tādēļ atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība, un ja viņš to nepierāda, prasība ir jāapmierina (*A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Tiesu namu aģentūra*).

Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra puse cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu (*A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna redakcijā, Rīga, Tiesu nama aģentūra, 2003, 62.lpp*).

[8.1.] Civillikuma 1036.pantā noteikts, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķiem noteiktiem aprobežojumiem. Civillikuma 1128.pantā noteikts, ka privāti meži atrodas to īpašnieku neaprobežotā rīcībā. Mežu lietošanas tiesību aprobežojumi ir noteikti likumos par mežu apsaimniekošanu un izmantošanu.

Lietā nav strīds par to, ka atbildētājs ir nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, tai skaitā, meža īpašuma īpašnieks.

[8.2.] Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Civillikuma 1511.pants noteic, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Civillikuma 2002.pants noteic, ka pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību, savukārt Civillikuma 2004.pantā noteikts, ka pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu. Atbilstoši Civillikuma 2021.pantam no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Lietā nav strīds par faktu, ka 2017.gada 25.februārī starp prasītāju kā pircēju un atbildētāju kā pārdevēju tika noslēgts cirsmu pirkuma līgums (turpmāk līgums), saskaņā ar kuru atbildētājs pārdeva prasītājai saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, mežā augošo koku ciršanas tiesības izcērtamā platībā 7,5 ha – nogabali Nr.2, Nr.3 ar cirtes veidu - kailcirte, nogabals Nr.1, Nr.5 ar cirtes veidu - kopšanas cirte un nogabals Nr.8 ar cirtes veidu - izlases cirte, saskaņā ar Valsts meža dienesta Aizkraukles mežniecības 2008.gadā apstiprināto meža apsaimniekošanas plānu (*lietas 14.lapa*)

No minētā secināms, ka starp pusēm notikusi Civillikuma noteikumiem atbilstoša vienošanās, puses vienojušas par būtiskajiem līguma noteikumiem, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, tajā skaitā atbildētājam apņemoties veikt visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu prasītājas tiesības veikt cirsmu izstrādi. Atbildētājs noslēgto līgumu juridiski nav apstrīdējis, tātad tas atzīstams par tiesīgi noslēgtu darījumu.

Prasītāja uzskata, ka saskaņā ar Civillikuma 1587., 1588., 1770., 1771., 1772., 1773., 1775. un 1779.panta pamata tai ir tiesības prasīt no atbildētāja saistību izpildi – saņemt zaudējumu atlīdzību, kas radusies atbildētāja līgumsaistību neizpildes rezultātā, savukārt atbildētājs prasību neatzīt, savus iebildumus pamatojot ar faktu, ka pušu starpā noslēgtais līgums tika lauzts, jo prasītāja nesamaksāja pirkuma maksu līgumā noteiktajā termiņā.

[8.3.] Līguma 1.4.punktā puses vienojās, ka pārdevējs (atbildētājs) veic visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu pircēja (prasītājas) tiesības veikt cirsmu izstrādi šajā līgumā noteiktajā termiņā.

Atbilstoši līguma 2.1.punktam puses vienojās, ka cirsmu pirkuma maksa ir 13050 EUR. Savukārt saskaņā ar līguma 2.3.punktu pārdevējam izmaksājamo summu pircējs apņēmās samaksāt, veicot pārskaitījumu uz pārdevēja kontu, pirms cirsmu izstrādes darbu uzsākšanas, bet ne vēlāk kā līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa atzīst, ka starp prasītāju un atbildētāju noslēgtais līgums tika noslēgts tiesīgi, tas nav apstrīdēts un līdzējiem bija pienākums izpildīt apsolīto. Ar līgumu atbildētājs piešķīra prasītājai tiesības veikt atbildētājam piederošajā meža īpašumā esošās cirsmas izstrādi, tātad līguma priekšmets bija koki, kuri līguma izpildes gaitā ar prasītājas līdzekļiem tiktu atdalīti no atbildētājam piederošās zemes un tos iegūtu prasītāja. Līgums noslēgts, pamatojoties uz atbildētājam kā meža īpašniekam izsniegto ciršanas apliecinājumu, kas bija derīgs no 2017.gada 20.marta līdz 2019.gada 31.decembrim. Atbildētājam bija pienākums nodrošināt prasītājai šo tiesību izmantošanu saskaņā ar tiesīgi noslēgto līgumu.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve paskaidroja, ka, ņemot vērā apstākļus, ka atbildētājs cirsmas ir pārdevis citam pircējam, prasītāja neceļ prasību pret atbildētāju par tiesīgi noslēgta līguma izpildīšanu, jo šāds spriedums nebūtu izpildāms.

[8.4.] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja, saskaņojot ar atbildētāju, pieaicināja speciālistu, kuram ir attiecīgas zināšanas un mērinstrumenti šo darbu veikšanai. Atbildētājs ar savu parakstu apstiprināja speciālista sagatavotās cirsmu skices un kopā ar pieteikumu koku ciršanai tās tika iesniegtas mežniecībā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka ne līgumā, ne arī kādā citā dokumentā netika noteikts, ka prasītājai ir jāveic stigošanas darbi un jāsagatavo cirsmu skices iesniegšanai Valsts meža dienestā. Norādījis, ka šādu dokumentu Valsts meža dienestā nav nepieciešams iesniegt, jo ciršanas apliecinājumu iespējams saņemt saskaņā ar 2008.gada apstiprināto meža apsaimniekošanas plānu, kā tas ir norādīts līguma 1.2.punktā. Atbildētāja ieskatā izcērtamo robežu noteikšana ir nepieciešama tikai tad, kad tiek uzsākti mežistrādes darbi.

Atbilstoši Meža likuma 12.panta pirmajai daļai, lai uzsāktu koku ciršanu mežā, nepieciešams apliecinājums, savukārt atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" 77.1. un 77.2.punktam iesniegumam Valsts meža dienestam pievieno cirsmas skici, ja cirtes rezultātā mežaudzes šķērslaukums tiek samazināts zem kritiskā šķērslaukuma [..], kā arī valdošās koku sugas pirmā stāva koku caurmēra uzmērīšanas rezultātus, ja plānota koku ciršana galvenajā cirtē pēc caurmēra.

Minēto apstākļu pierādīšanai prasītāja iesniegusi 2016.gada 4.jūlija uzņēmuma līgumu par mežsaimniecības darbu veikšanu Nr.7-1-2016, kas noslēgts starp prasītāju (iepriekšējais nosaukums SIA /Nosaukums H/, *lietas 28.-31.lapa*) un IK /Nosaukums G/. Saskaņā ar noslēgto līgumu prasītāja kā pasūtītāja pasūtīja IK /Nosaukums G/ veikt mežsaimniecības darbus pēc attiecīga pasūtījuma (*lietas 64.-65.lapa*).

Ar 2017.gada 6.aprīļa pieņemšanas-nodošanas aktu prasītāja pieņēma no IK /Nosaukums G/ stigošanas un dastošanas darbus saimniecībā /Nosaukums B/, Staburaga pagastā par kopējo summu 1046,80 EUR (*lietas 66.lapa*).

Prasītāja IK /Nosaukums G/ izrakstīto rēķinu Nr.5/17 (*lietas 24.lapa*) 959,80 EUR apmērā ir apmaksājusi, ko apstiprina 2017.gada 6.aprīļa maksājuma uzdevums Nr.816 (*lietas 25.lapa*).

Līdz ar to prasītāja ir pierādījusi, ka norādītie dastošanas un stigošanas darbi saimniecībā /Nosaukums B/, Staburaga pagastā tika veikti un tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja iebildumus, ka prasītājai nebija jāveic stigošanas darbi un jāsagatavo cirsmu skices iesniegšanai Valsts meža dienestā.

[8.5.] 2017.gada 20.martā Valsts meža dienesta Sēlijas virsmežniecība atbildētājam, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 1.punktu un Meža likuma 12.panta pirmo daļu, izsniedza apliecinājumu Nr.1081669 koku ciršanai saimniecībā /Nosaukums B/, Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā, atļaujot cirst kokus kopējā platībā 7,47 ha, tai skaitā, nogabalā Nr.2 ar cirtes izpildes veidu kailcirte pēc caurmēra 0,49 ha platībā, nogabalā Nr.3 ar cirtes izpildes veidu kailcirte 1,99 ha platībā, nogabalā Nr.1 ar cirtes izpildes veidu kopšanas cirte 4,05 ha platībā, nogabalā Nr.5 ar cirtes izpildes veidu kopšanas cirte 0,68 ha platībā, nogabalā Nr.8 ar cirtes izpildes veidu izlases cirte 0,26 ha platībā. Apliecinājums derīgs no 2017.gada 20.marta līdz 2019.gada 31.decembrim (*lietas 15.lapa*).

Lietā nav strīda, ka atbildētājs anulēja 2017.gada 20.martā izsniegto ciršanas atļauju.

Ar 2017.gada 7.maija iesniegumu, kas adresēts Sēlijas virsmežniecībai, atbildētājs lūdzis anulēt apliecinājumu Nr.1081669 koku ciršanai saimniecības /Nosaukums B/ mežā, izdotu 2017.gada 20.martā (*lietas 76.lapa*). Līdz ar to konstatējams, ka prasītājai tika liegta iespēja gūt labumu no cirsmas izstrādes atbildētāja darbību rezultātā.

No lietā esošā paziņojuma par cirsmu pirkuma līgumu izriet, ka 2017.gada 10.maijā atbildētājs paziņoja prasītājai, ka Valsts meža dienests ir anulējis atbildētājam izsniegto apliecinājumu Nr.1081669 koku ciršanai saimniecības /Nosaukums B/ mežā, tāpēc prasītājai nav likumīga pamata veikt koku ciršanu saskaņā ar 2017.gada 25.februāra cirsmu pirkuma līgumu (*lietas 16.lapa*).

[8.6.] Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs norādījis, ka, tā kā prasītāja neveica pirkuma maksas samaksu, atbildētājs uzskatīja, ka prasītāja ir atkāpusies no līguma un vairs nevēlās veikt mežizstrādes darbus, norādot, ka līgums ietvēra nosacījumu prasītājai samaksāt pirkuma maksu un tikai tad atbildētājam rastos pretpienākums nodrošināt prasītājai tiesības veikt mežizstrādi, saņemot Valsts meža dienestā ciršanas apliecinājumu.

No prasības pieteikuma un prasītājas pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka prasītāja nevarēja uzsākt cirsmu izstrādi līgumā noteiktajā termiņā, jo ar 2017.gada 10.maija paziņojumu atbildētājs informēja prasītāju par to, ka viņam ir anulēts apliecinājums Nr.1081889 koku ciršanai. Telefonsarunā atbildētājs paskaidrojis, ka ir vienojies ar mežzini, ka meža ciršana nenotiks putnu ligzdošanas laikā. Respektējot atbildētāja vēlmi uzsākt meža ciršanu ne agrāk par 2017.gada 20.augustu, pirms tam samaksājot pirkuma maksu, prasītāja neuzsāka meža ciršanas darbus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka, ievērojot Civillikuma 1591.panta prasības, prasītāja iesniedza saistības priekšmetu, proti, atbildētājam saskaņā ar līgumu izmaksājamo summu 12071,25 EUR apmērā, glabājumā pēc saistības izpildīšanas vietas attiecīgajā apgabaltiesā praktizējošai zvērinātai notārei Sandrai Loginai. Norādīts, ka prasītāja bija spiesta veikt šādus saprātīgus pasākumus savu saistību izpildei ar mērķi izvairīties no iespējamiem zaudējumiem, jo atbildētājs rīkojās negodprātīgi, pēc līguma noslēgšanas panākot ciršanas apliecinājuma atcelšanu, tādēļ prasītājai bija pamatotas šaubas, ka arī pēc pirkuma maksas saņemšanas atbildētājs neveiks darbības līgumsaistību izpildei, t.i., nenodos prasītājai derīgu apliecinājumu koku ciršanai.

Lietā iesniegts 2017.gada 25.septembra zvērinātas notāres Sandras Loginas izdotais kvitējums Nr.3 par saistības priekšmeta (naudas) pieņemšanu glabājumā, saskaņā ar kuru atbildētājs viena mēneša laikā no uzaicinājuma saņemšanas dienas tika aicināts iesniegt zvērinātai notārei iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu (*lietas 21.lapa*).

2017.gada 20.oktobrī atbildētājs sniedzis atbildi zvērinātai notārei norādot, ka cirsmu pirkuma līgums ar 2017.gada 1.jūliju tika lauzts, cirsmas pārdotas citam pircējam un atbildētājam to vairs nav, tādēļ viņš nevar tās nodot prasītājai (*lietas 22.lapa*).

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētāja iebildumus attiecībā uz to, ka prasītāja neveica pirkuma maksas samaksu līgumā noteiktajā termiņā.

Vērtējot pušu starpā noslēgto cirsmas pirkuma līgumu un tā saturu, tiesa secina, ka līguma 3.2.punktā prasītājai tika pielīgta tiesība vienpusējā kārtā bez jebkādām sankcijām atkāpties no šī līguma un prasīt atbildētājam atdot visu, ko tas šī līguma sakarā ir ieguvis, gadījumā, ja atbildētājs neveic visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu prasītājas tiesības veikt cirsmu izstrādi.

No prasības pieteikuma un prasītājas pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka prasītāja vairākkārt vērsusies pie atbildētāja, lai noskaidrotu, kad varēs uzsākt meža ciršanas darbus. Minēto pierāda lietā iesniegtais 2017.gada 8.augusta aicinājums labprātīgi izpildīt līguma saistības (*lietas 17.lapa*), kurā norādīts, ka prasītāja aicina atbildētāju līdz 2017.gada 16.augustam paziņot prasītājai, vai 2017.gada 20.augustā var uzsākt meža ciršanu, ja pirms tam ir samaksāta pielīgtā cirsmu pirkuma maksa, kā arī minētajā termiņā iesniegt derīgu apliecinājumu koku ciršanai

atbilstoši līgumam.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesas ieskatā, atbildētājam nebija pamata uzskatīt, ka prasītāja ir atkāpusies no līguma un nevēlas veikt mežizstrādes darbus. No lietas materiālos esošās telefonsarunas atšifrējuma, kas 2017.gada 25.jūlijā notikusi starp prasītājas valdes locekli /pers. L/ un atbildētāju izriet, ka prasītājas pārstāvis atbildētājam norāda, ka prasītāja ir gatava uzsākt meža izstrādi pēc 20.augusta, veicot pirkuma summas samaksu, savukārt atbildētājs iebilst, ka viņu nepamierina līguma summa (*lietas 46.lapa*). Līdz ar to nav pamata atzīt, ka konkrētajā gadījumā prasītāja būtu izmantojusi savas līguma 3.2.punktā prasītājai pielīgtās tiesības vienpusējā kārtā atkāpties no līguma.

Lietā konstatēts, ka atbildētājs meža ciršanas tiesības pārdevis citam pircējam. Tiesas sēdē atbildētājs norādīja, ka šī darījuma rezultātā ieguvis trīs reizes lielāku pirkuma maksu. Minēto apstiprina lietā iesniegtais 2017.gada 26.jūlija rēķins Nr.18/2017-FPc, no kura izriet, ka atbildētājs, pamatojoties uz ciršanas tiesību pārdošanas līgumu Nr.18-2017 FPc 2017.gada 26.jūlijā ir pārdevis citam pircējam – SIA /Nosaukums F/ par summu, kas ir lielāka kā pušu līgumā noteiktā, proti, par summu 45000 EUR.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Civillikuma 1.pantā norādītais labas ticības princips nozīmē, ka katram civiltiesiskās saistības dalībniekam savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāpilda, ņemot vērā pretējās puses intereses.

Tiesa secina, ka prasītājai tika liegta iespēja gūt labumu no cirsmas izstrādes atbildētāja darbību rezultātā. Tiesas ieskatā atbildētāja paskaidrojumi un veiktās darbības, anulējot ciršanas apliecinājumu un pārdodot meža ciršanas tiesības citam pircējam, liecina par to, ka atbildētājs pārkāpa 2017.gada 25.februāra cirsmu pirkuma līguma nosacījumus, radot prasītājai zaudējumus, līdz ar to nav rīkojies labā ticībā.

[8.7.] Prasība par zaudējumu piedziņu pamatota ar to, ka zaudējumi prasītājai nodarīti atbildētāja darbības rezultātā, atsavinot īpašumu trešajai personai un nenodrošinot prasītājai tiesības uz līguma izpildi.

Atbilstoši Civillikuma 2030.pantam, ja pirkto lietu nemaz nenodod vai nenodod attiecīgā kārtā, tad pircējs var prasīt atlīdzību par visiem zaudējumiem, it sevišķi ja nodošana kļuvusi neiespējama aiz pārdevēja vainas. Savukārt Civillikuma 2031.pants noteic, ja viena un tā pati kustama lieta pārdota atsevišķi diviem pircējiem, tad priekšroka ir tam no viņiem, kuram tā nodota, bet ja vēl neviens no viņiem šo lietu nevalda, tad, tam, kurš pirmais noslēdzis pirkuma līgumu. Pārdodot nekustamu īpašumu, priekšroka ir tam pircējam, kura līgums ierakstīts zemes grāmatās. Atstumtam pircējam pārdevējs atlīdzina nodarītos zaudējumus.

Kā jau iepriekš tika konstatēts, lietā nav strīds par to, ka atbildētājs meža ciršanas tiesības ir pārdevis citam pircējam – SIA /Nosaukums F/.

Zaudējumus veido prasītājas samaksātie izdevumi IK „MEŽMELDERIS A" par veiktajiem darbiem saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā augošā meža stigošanai un dastošanai 959,80 EUR apmērā (*lietas 24., 25.lapa*), kā arī 75,65 EUR apmērā par zvērinātas notāres Sandras Loginas pakalpojumiem - saistības priekšmeta glabāšanu un atbildētāja uzaicināšanu saistības priekšmeta saņemšanai (*lietas 23.lapa*).

Civillikuma 1770.pantā noteikts, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka zaudējumu atlīdzībai jākonstatē trīs atbildības pamati: prettiesiska vainojama rīcība (ietver arī vainojamības vai attaisnojumu neesamības noskaidrošanu), kaitējuma esamība, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un kaitējumu (*Prof. Dr. habil. iur. Kalvis Torgāns. Vainas vai attaisnojumu meklējumi civiltiesībās. Jurista Vārds, Nr.20, 2005.gada 31.maijs*).

Tiesa atzīst, ka ir konstatējami visi nepieciešamie priekšnoteikumi prasības apmierināšanai. Atbildētāja prettiesiskas rīcības rezultātā, pēc līguma noslēgšanas, jau pirms 2017.gada 10.maija pieprasot Valsts meža dienestam ciršanas apliecinājuma atcelšanu, labprātīgi nenodod prasītājai jaunu derīgu apliecinājumu koku ciršanai atbilstoši līgumam un to pašu lietu pārdodot citam pircējam, bet paziņojot par to tikai 2017.gada 20.oktobrī, prasītājai nodarīti zaudējumi 1035,45 EUR apmērā, tai skaitā: 959,80 EUR par IK /Nosaukums G/ veiktiem darbiem saimniecības /Nosaukums B/, kas atrodas Staburaga pagastā, Jaunjelgavas novadā augošā meža stigošanai un dastošanai, kā arī 75,65 EUR apmērā par zvērinātas notāres Sandras Loginas pakalpojumiem - saistības priekšmeta glabāšanu un atbildētāja uzaicināšanu saistības priekšmeta saņemšanai. Norādītie izdevumi radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētāja neatļautu rīcību, līdz ar to piedzenami no atbildētāja prasītājas labā.

[9] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs (*sk. Augstākās tiesas senāta 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-75, 2009.gada 25.novembra lēmumu lietā Nr.SPC-111, 2013.gada 26.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-1106*), līdz ar ko tiesām minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piedzītās pamatparāda summas 1035,45 EUR, nepārsniedzot tā apmēru.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

Prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 155,32 EUR *(lietas 12.lapa)*. Prasītāja samaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir izdevumi, kas saistīti ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu saistītie izdevumi *(lietas 13.lapa)*. Minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai pilnā apmērā.

Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību [..].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta noteikumiem atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Lietā iesniegts zvērinātas advokātes Ineses Smilškalnes orderis, kas apliecina uzdevumu advokātei sniegt juridisko palīdzību prasītājai (*lietas 33.lapa*), kā arī 2017.gada 17.novembra rēķins Nr.75/11-2017 308,62 EUR apmērā un 2017.gada 20.novembra maksājuma uzdevums par rēķina Nr.75/11-2017 apmaksu (*lietas 26., 27.lapa*).

2017.gada 17.novembra rēķinā Nr.75/11-2017 norādīto summu 308,62 EUR sastāda: maza apmēra prasības pieteikuma par zaudējumu piedziņu no /pers. A/, 16.11.2017. 150 EUR apmērā, izdevumi valsts nodevas samaksai 155,32 EUR un izdevumi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai

3,30 EUR apmērā, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmo daļu no atbildētāja prasītājas labā piedzenami samaksātie ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 150 EUR apmērā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas, no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu, 97., 193.-195, 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, zaudējumus 1035,45 EUR (viens tūkstotis trīsdesmit pieci *euro* un 45 centi), kā arī tiesāšanās izdevumus: valsts nodevu 155,32 EUR (viens simts piecdesmit pieci *euro* un 32 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR (trīs *euro* un 30 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus 150 EUR (viens simts piecdesmit *euro*).

Atzīt tiesības SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no zaudējumu summas 1035,45 EUR līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procentu daudzums sasniegs nesamaksātā pamatparāda apmēru.

Naudas samaksa veicama SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kontā Nr./konta Nr./, kas atvērts AS „SEB banka".

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese S.Vikentjeva